

Biuro Spraw Wewnętrznych Policji

Informacja o działalności Biura Spraw Wewnętrznych Policji w 2021 roku

Wstęp

Przedstawiony w niniejszej „Informacji...” statystyczny obraz przestępczości związanej z funkcjonowaniem Policji, opracowany został na podstawie danych własnych, czyli odnoszących się do postępowań karnych, które wszczęto w oparciu o materiały przekazane prokuratorowi przez BSWP, lub w których funkcjonariusze Biura wykonywali powierzone czynności śledztwa prokuratorskiego. Nie uwzględnia on natomiast pewnej liczby spraw, w których Prokuratura wszczęła i prowadziła postępowanie bez udziału BSWP.

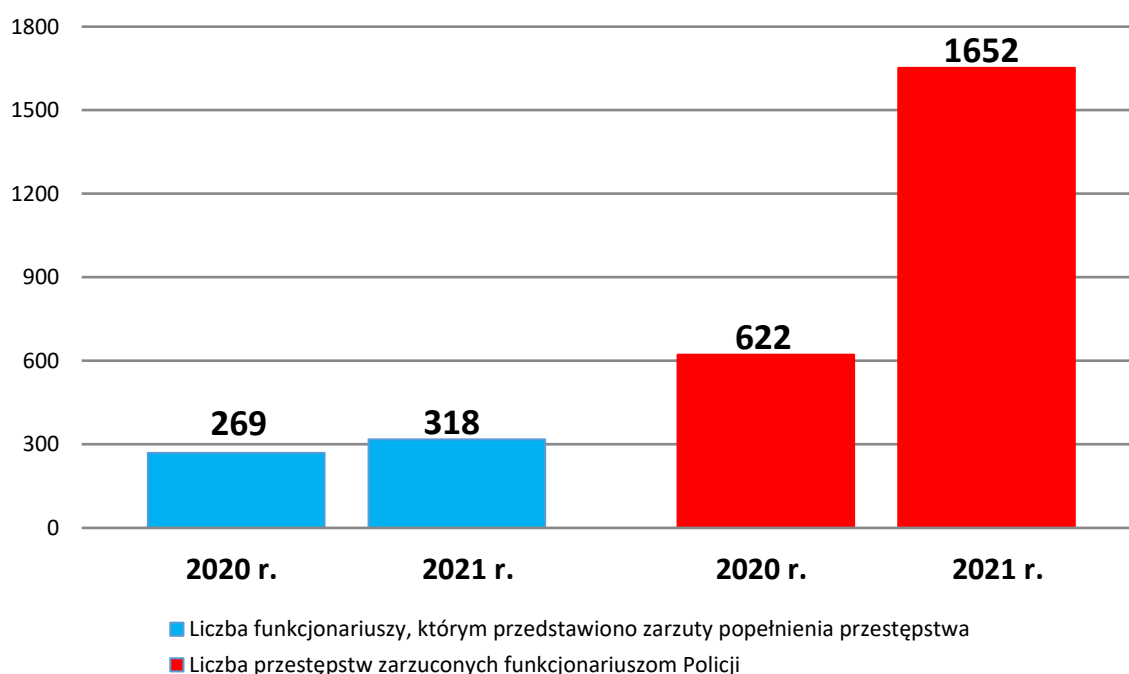
Przy charakteryzowaniu podstawowych zagrożeń przestępczością z udziałem policjantów uwzględniono obszary funkcjonowania Policji generujące zagrożenia, zarówno te „rzeczywiste” - wyrażające się co roku znaczną liczbą popełnionych przestępstw (takie jak korupcja przy kontroli ruchu drogowego czy ujawnianie informacji i materiałów służbowych), jak też niektóre przestępcze zachowania policjantów/pracowników w służbie/pracy i poza nią, które, choć w skali roku występują stosunkowo nielicznie, to każdy zaistniały przypadek wpływa negatywnie na sprawność funkcjonowania Policji, jak również na jej wizerunek i poziom społecznego zaufania do Policji (jak udział policjantów w przestępczości narkotykowej).

I. Analiza stanu zagrożenia przestępczością w środowisku policyjnym w 2021 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim - w oparciu o dane Biura Spraw Wewnętrznych Policji.

W niniejszym rozdziale „Informacji...” zaprezentowano obraz statystyczny przestępczości w Policji, a także niektórych przestępstw na szkodę Policji, opracowany na podstawie danych zgromadzonych przez BSWP, odnoszących się do efektów postępowań karnych:

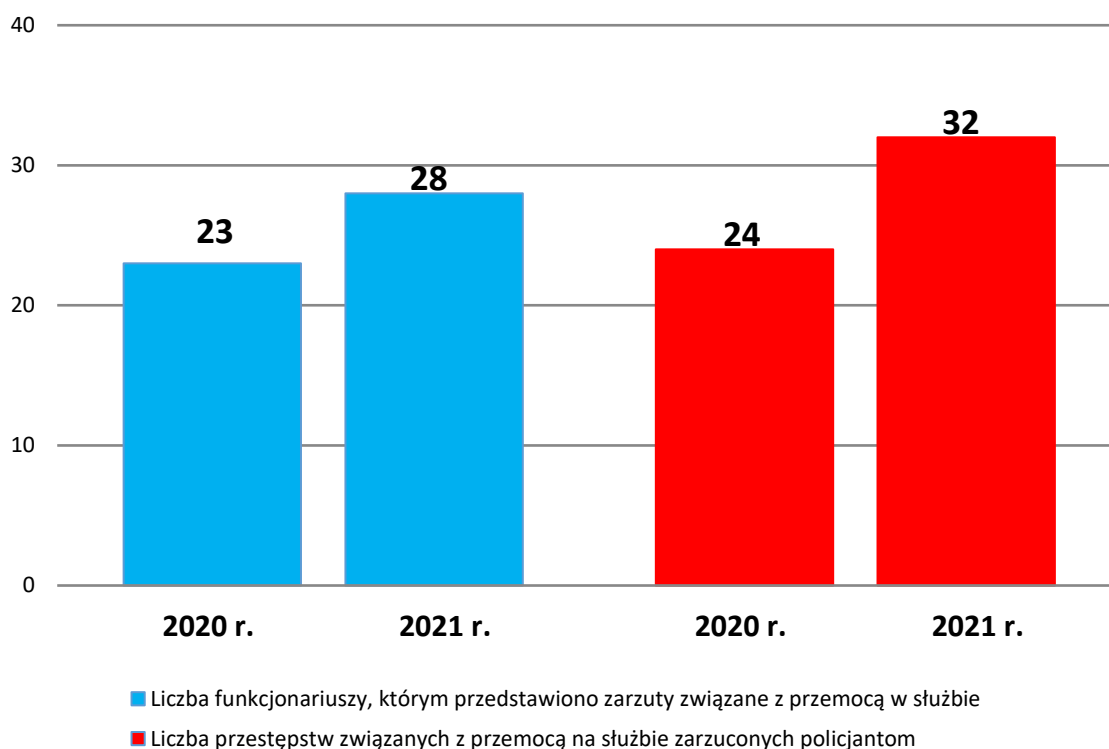
- wszczętych na podstawie materiałów przekazanych prokuratorowi przez BSWP,
- śledztw prokuratorskich, w których funkcjonariusze BSWP wykonywali powierzone czynności.

I.1. Przestępczości funkcjonariuszy Policji w służbie i poza służbą w latach 2020 i 2021.

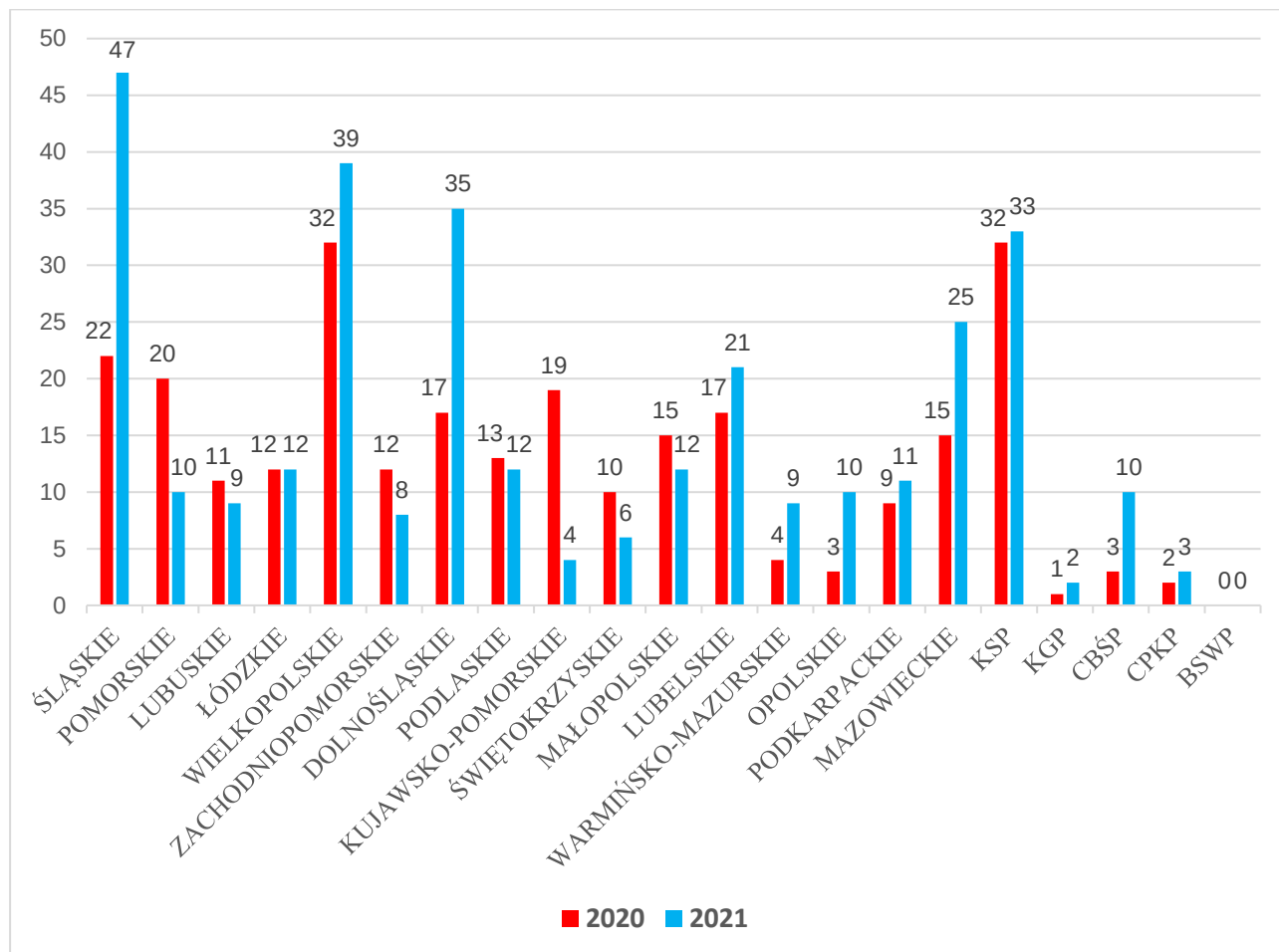
W 2021 r. **318** policjantom przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw – czyli o **49** policjantom więcej niż w 2020 r. Funkcjonariuszom tym zarzucono w 2021 r. popełnienie **622** przestępstw, tj. o **1030** czynów więcej, niż w 2020 r.

I.1. Dane dotyczące funkcjonariuszy Policji, którym przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw związanych ze stosunkiem przemocy w służbie w latach 2020 i 2021.

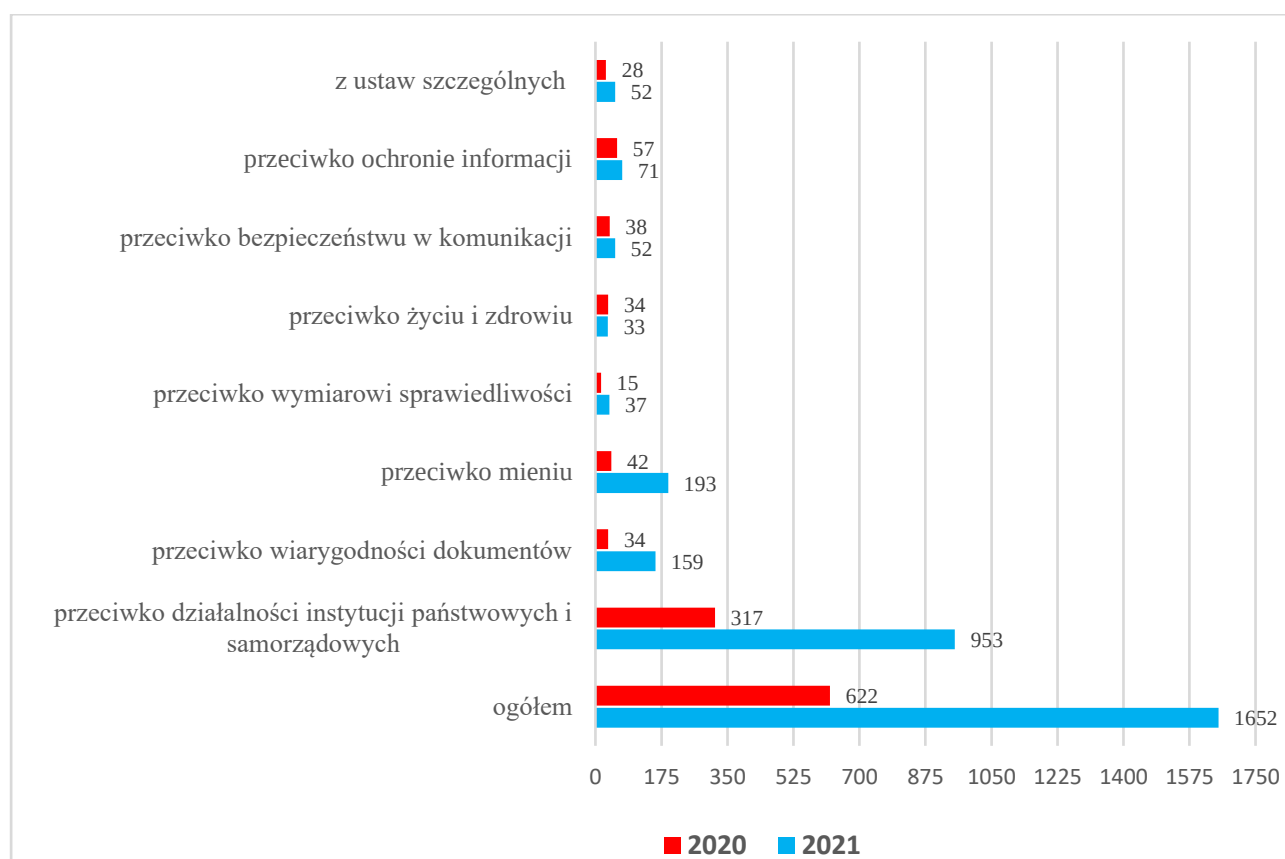
W 2021 r. **28** funkcjonariuszom Policji przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw związanych ze stosunkiem przemocy na służbie. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba ta wzrosła o 5. W analizowanym okresie policjantom łącznie zarzucono popełnienie **32** przestępstw związanych ze stosunkiem przemocy w służbie, tj. o **8** zarzutów więcej niż w roku 2020.

I.3. Dane dotyczące liczby funkcjonariuszy Policji, którym przedstawiono zarzuty popelnienia przestępstw w latach 2020 i 2021 – w podziale na województwa oraz wg właściwości jednostek.

W 2021 r. największą liczbę funkcjonariuszy, którym przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw odnotowano w województwie śląskim (47) oraz wielkopolskim (39). Największy spadek tej liczby odnotowano w garnizonach: kujawsko-pomorskim (z 19 na 4) i pomorskim (z 20 na 10).

I.4. Liczba przestępstw zarzuconych funkcjonariuszy Policji w 2021 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w wybranych kategoriach przestępstw.

W 2021 r. największa liczba zarzutów przedstawionych funkcjonariuszom Policji dotyczyła przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych i samorządowych. Ukształtowała się ona na poziomie **953** zarzutów i wzrosła w stosunku do 2020 r. o **636**. W tej kategorii przestępstw większość stanowią czyny o charakterze korupcyjnym (art. 228 – 230 oraz 231 § 2 Kodeksu karnego).

Drugą kategorią przestępstw pod względem ilości zarzutów przedstawionych funkcjonariuszom Policji dotyczyła czynów zabronionych popełnionych przeciwko mieniu. W 2021 r. przedstawiono **193** zarzuty za przestępstwa przeciwko mieniu. W stosunku do 2020 r. odnotowano wzrost o **151**.

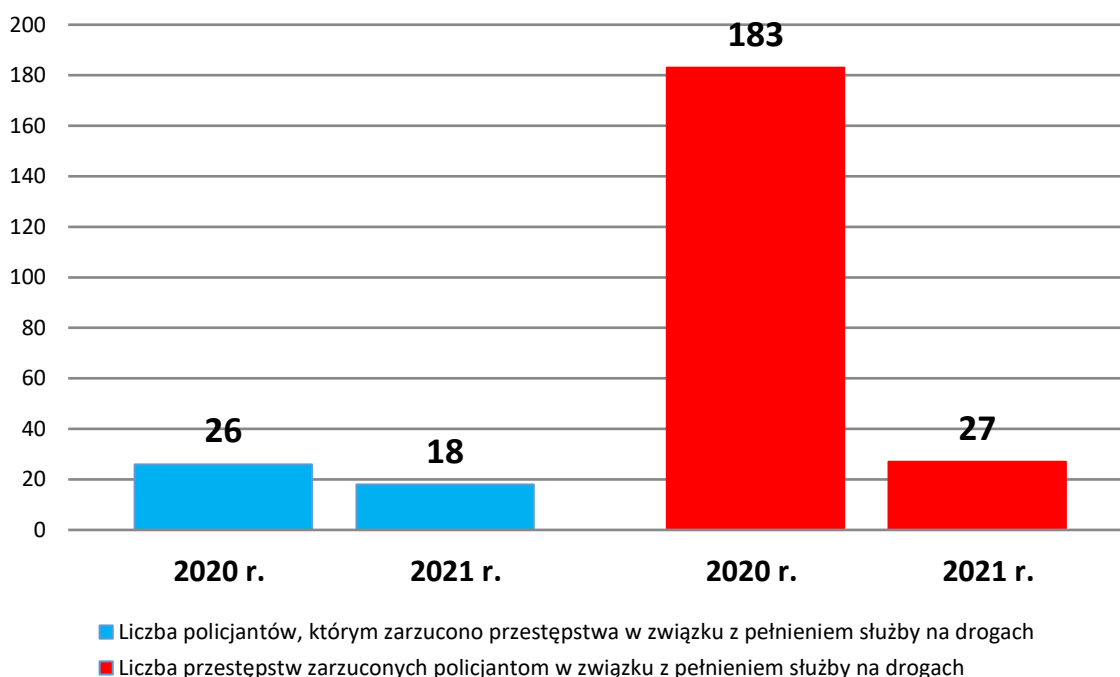
Trzecią kategorią przestępstw wymagającą szczególnej uwagi, w związku z popełnieniem których zarzuty w 2021 r. przedstawiano funkcjonariuszom Policji dotyczyła czynów przeciwko wiarygodności dokumentów. W 2021 r. przedstawionych zostało **159** zarzutów za popełnienie tego typu przestępstw. Liczba ta była większa o **125** od odnotowanej w 2020 r.

I.5. Korupcja i inne przestępstwa w obszarze zagrożeń związanych z pełnieniem służby na drogach.

Najczęstsze działania policjantów jako sprawców przestępstw w tym obszarze, polegają na:

- przyjmowaniu korzyści majątkowych/osobistych (lub ich obietnicy) od uczestników ruchu drogowego, w zamian za odstąpienie od czynności służbowych lub za zmianę kwalifikacji wykroczenia,
- fałszowaniu, poświadczaniu nieprawdy w dokumentacji służbowej, dotyczącej zdarzeń drogowych,
- współdziałaniu z osobami i podmiotami w celu wyłudzenia odszkodowań komunikacyjnych.

Dane dotyczące funkcjonariuszy Policji, którym przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw w związku z pełnieniem służby na drogach w 2021 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim

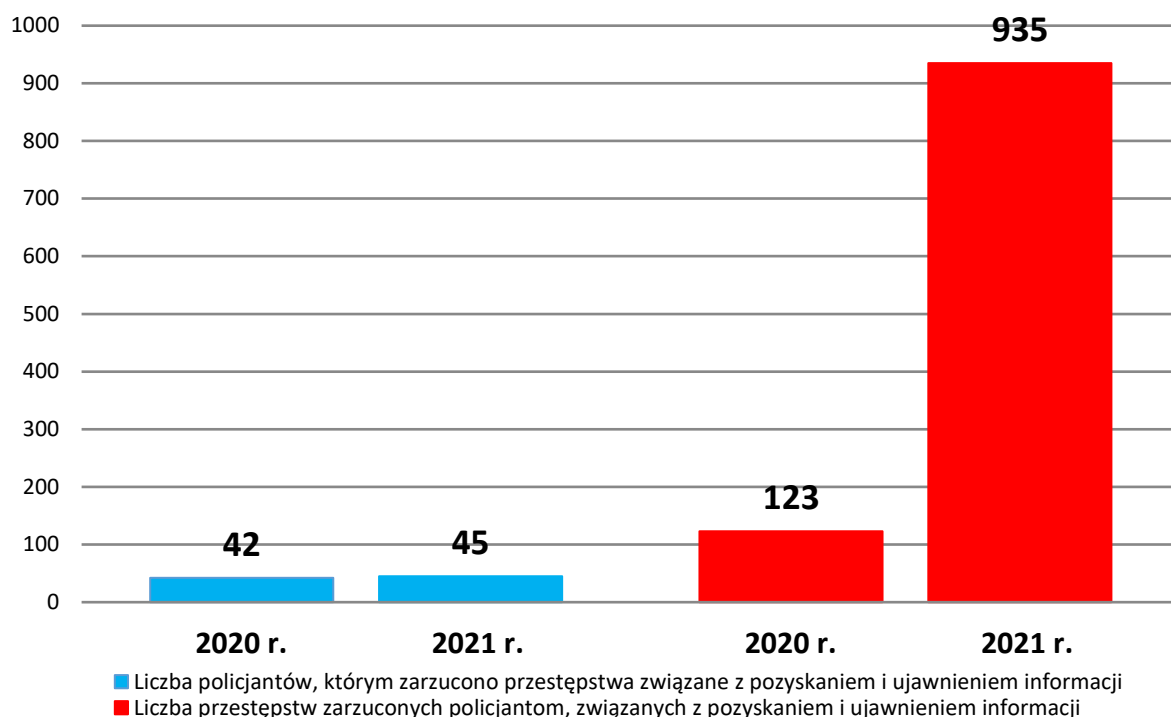
W 2021 r. **18** funkcjonariuszom Policji przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw związanych z pełnieniem służby na drogach. W 2020 r. zarzuty dotyczące przedmiotowej kategorii przestępstw ogłoszono **26** policjantom. Łącznie w 2021 r. prokuratury przedstawiły **27** zarzutów popełnienia przestępstw w związku z kontrolą ruchu drogowego i obsługą zdarzeń drogowych. Liczba ta zmalała w odniesieniu do roku 2020 o **156** zarzutów. W tym miejscu należy dodać, że w 2020 r. zaledwie **3** śledztwa wygenerowały aż **141** zarzutów.

Analizując przedmiotowy obszar zagrożeń należy stwierdzić, że w przypadku przestępstw korupcyjnych liczba policjantów, którym przedstawiono zarzuty w 2021 r. nieznacznie spadła w stosunku do ubiegłego roku. Należy pamiętać, że w 2021 r., z uwagi na obowiązujący na terenie RP od marca 2020 r. stan epidemii, odnotowano znaczny spadek wszelkiego rodzaju zdarzeń z udziałem uczestników ruchu drogowego, a co za tym idzie zmniejszyła się ilość przeprowadzanych kontroli drogowych. Ponadto z uwagi na stan epidemii, zadania funkcjonariuszy związanych z kontrolą ruchu drogowego zostały ukierunkowane na kontrolowanie osób przebywających w izolacji domowej oraz na kwarantannie, co w sposób naturalny ograniczyło liczbę zdarzeń sprzyjających popełnianiu przestępstw korupcyjnych „na drodze”. Dodatkowo policjanci pionu prewencji oraz ruchu drogowego w 2021 r. skierowani zostali do służby na granicy polsko – białoruskiej, gdzie odpowiadali za zabezpieczenie i monitorowanie ciągów komunikacyjnych w strefie nadgranicznej.

I.6. Ujawnianie informacji stanowiących tajemnicę służbową osobom nieuprawnionym.

Przestępstwa przeciwko ochronie informacji, polegające na ujawnieniu przez funkcjonariusza Policji osobie nieuprawnionej informacji, którą uzyskał w związku z wykonywaniem czynności służbowych, w tym także niejawnej, stanowią samoistne przestępstwa, a często towarzyszą różnym przejawom przestępczości w środowisku policyjnym i przybierają różne formy. Jest to zarówno ujawnianie przypadkowym osobom „sensacyjnych” szczegółów z prowadzonych spraw, ujawnianie i sprzedaż informacji dziennikarzom, detektywom, firmom zajmującym się autoholowaniem i pośrednikom ubezpieczeniowym, jak też np. celowe ostrzeżenie środowiska przestępczego przed planowanymi działaniami Policji. Ponadto w 2021 r. odnotowano w tym obszarze szereg zdarzeń polegających na upublicznianiu przez policjantów na portalach społecznościowych materiałów audio-video, dokumentów służbowych, a także własnych zachowań zarejestrowanych na prywatnych urządzeniach podczas służby.

Dane dotyczące funkcjonariuszy Policji, którym przedstawiono zarzuty związane z pozyskaniem lub ujawnieniem informacji i materiałów służbowych w 2021 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim

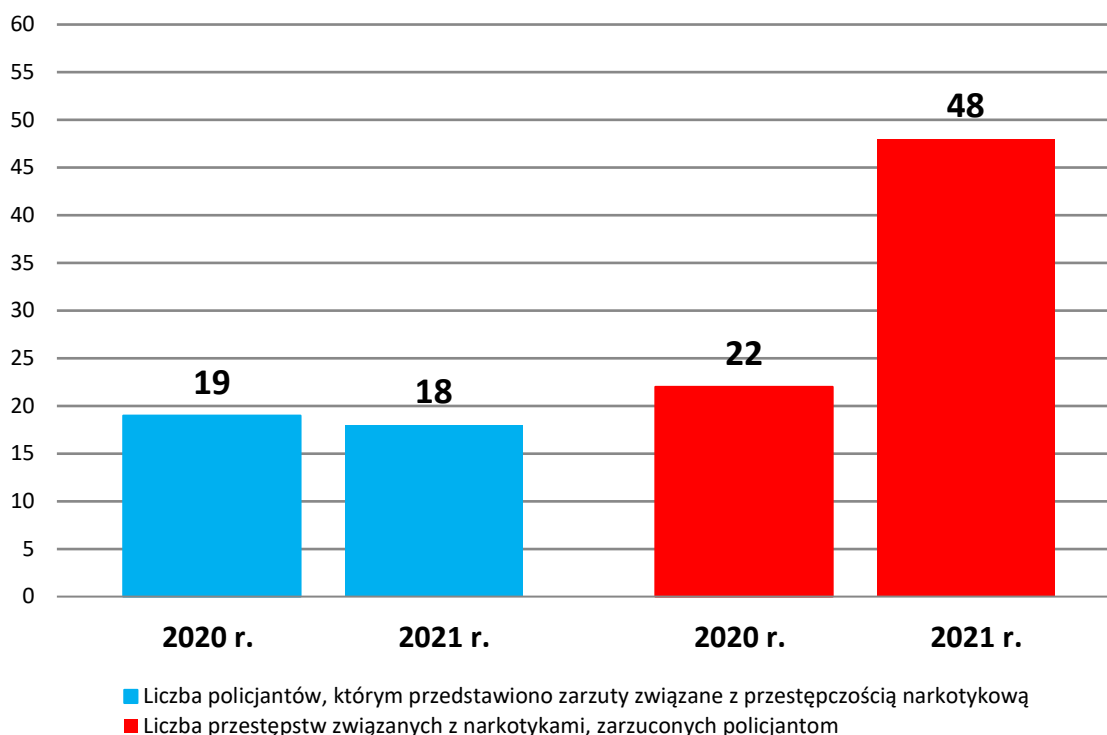

W przypadku przestępstw przeciwko ochronie informacji należy stwierdzić, że w liczba policjantów, którym przedstawiono zarzuty w 2021 r. jest podobna jak w roku 2020.

Policjantom tym przedstawiono w 2021 r. łącznie **935** zarzutów popełnienia tego typu przestępstwa. Liczba ta zwiększyła się w stosunku do roku 2020 o **812** zarzutów. Znaczny wzrost liczby przestępstw zarzucanych funkcjonariuszom Policji w 2021 r. w porównaniu z rokiem 2020 jest spowodowany przedstawieniem **768** zarzutów w jednym z prowadzonych śledztw.

I.7. Udział policjantów w przestępczości narkotykowej.

Dane dotyczące funkcjonariuszy Policji, którym przedstawiono zarzuty popełnienia czynów związanych z przestępczością narkotykową w 2021 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim

W 2021 r. **18** funkcjonariuszom Policji przedstawiono **48** zarzutów popełnienia przestępstw spenalizowanych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. W 2020 r. w obszarze przestępczości narkotykowej prokuratury przedstawiły **22** zarzuty **19** policjantom.

Mając na uwadze charakter przedmiotowego zagrożenia Biuro Spraw Wewnętrznych Policji kontynuowało zmodyfikowaną w 2020 r. taktykę działań podejmowanych wobec funkcjonariuszy popełniających przestępstwa narkotykowe. Dzięki temu w momencie uzyskania pierwszych dowodów potwierdzających popełnienie przez nich przestępstwa spenalizowanego w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, przeprowadzane są czynności zmierzające do ich zatrzymania, co skutkuje uruchomieniem procedury związanej z wydalaniem funkcjonariuszy z szeregów Policji.

II. Zaangażowanie Biura Spraw Wewnętrznych Policji w działania profilaktyczne w 2021 roku.

W celu realizacji zadań określonych w art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w zakresie zapobiegania, rozpoznawania i zwalczania przestępczości policjantów i pracowników Policji oraz przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu popełnianych na szkodę Policji, określonych w art. 296-306 Kodeksu karnego, funkcjonariusze BSWP:

- prowadzili zajęcia profilaktyczne dla słuchaczy szkół Policji - w szczególności skierowane do uczestników szkolenia zawodowego podstawowego,
- odbywali spotkania z kadrą kierowniczą jednostek organizacyjnych Policji oraz prowadzili spotkania i szkolenia dla policjantów i pracowników tych jednostek (w tym w ramach lokalnego doskonalenia zawodowego).

Działania profilaktyczne BSWP w środowisku policyjnym w 2021 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim

	2020 r.	2021 r.
Szkolenia dla słuchaczy szkół Policji	20	23
Spotkania z kadrą kierowniczą oraz szkolenia dla policjantów i pracowników jednostek organizacyjnych Policji	235	157

Z uwagi na obowiązujący od 2020 r. na terenie RP stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, w 2021 r. ilość zajęć prowadzonych w ramach działań profilaktycznych w przedmiotowym zakresie przez funkcjonariuszy BSWP w poszczególnych garnizonach Policji została ograniczona. Spotkania z kadrą kierowniczą oraz szkolenia dla policjantów i pracowników jednostek organizacyjnych Policji odbywały się w formie zajęć online. W Szkołach Policji przez część roku nie prowadzono szkoleń dla słuchaczy.

III. Priorytetowe kierunki działań BSWP oraz podejmowane inicjatywy na rzecz Policji.

Działania Biura Spraw Wewnętrznych Policji w 2022 roku ukierunkowane będą na utrzymanie priorytetów z roku 2021, tj.:

- 1) przestępczość związana z ujawnianiem osobom nieuprawnionym materiałów i informacji służbowych, w szczególności z policyjnych baz danych,**
- 2) przestępczość narkotykowa,**
- 3) przestępczość korupcyjna wśród funkcjonariuszy wykonujących zadania w zakresie kontroli ruchu i obsługi zdarzeń drogowych.**

IV. Podsumowanie

W 2021 r. Biuro Spraw Wewnętrznych Policji zrealizowało ustawowe zadania, a uzyskane efekty, zarówno w wymiarze procesowym jak i w obszarze pracy operacyjnej, utrzymały się na poziomie zbliżonym do osiągniętych w roku 2020. W 2021 r. w strukturach Policji nie zdiagnozowano nowych obszarów przestępczości, wymagających szczególnej intensyfikacji działań rozpoznawczych prowadzonych przez BSWP, dlatego też priorytety Biura w 2022 r. pozostają takie same jak w roku ubiegłym. Z uwagi na ich specyfikę, wyznaczają one dla Biura Spraw Wewnętrznych Policji kierunki działań rozpoznawczych, profilaktycznych i wykrywczych, które wymagają kontynuacji i intensyfikacji w bieżącym roku.